

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK AZ ADATOK TÜKRÉBEN

BERKI ERZSÉBET

KÉT KÉRDÉS

- MILYEN A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSI LEFEDETTSÉG MA MAGYARORSZÁGON?
- HOGYAN ALAKULTAK A TRENDEK AZ ELMÚLT TÍZ (HÚSZ) ÉVBEN?

CSAK KÉT FORRÁS A KSZ-RŐL

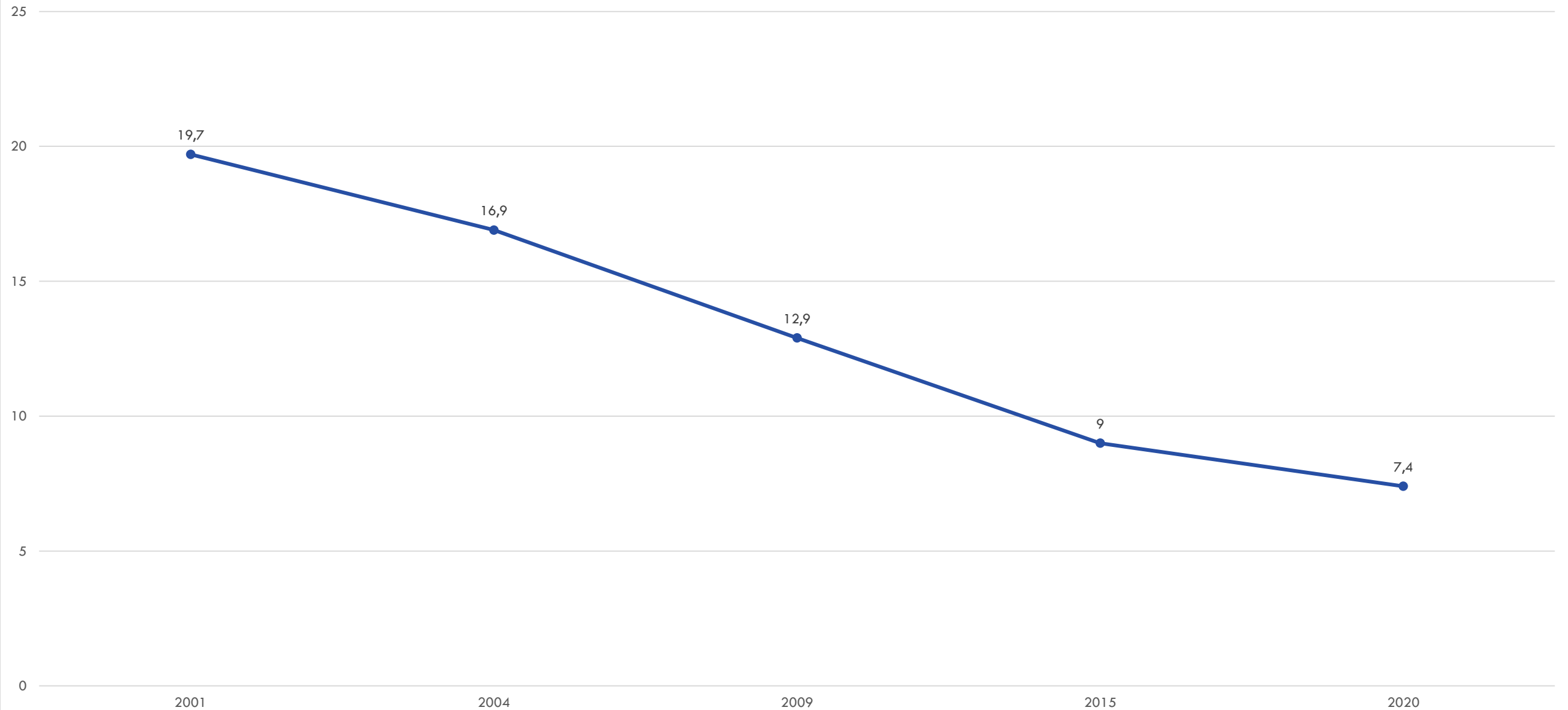
KSH MUNKAERŐFELMÉRÉSE

- IDŐRŐL IDŐRE
- REPRESENTATÍV MINTÁN
- LEFEDETTSÉGI MUTATÓ

MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK INFORMÁCIÓS RENDSZER (MKIR)

- NYILVÁNOS ADATBÁZIS
- KÖTELEZŐ BEJELENTÉS ALAPJÁN
- NEM HATÁLYOS

A szakszervezeti tagok aránya az összlétszámhoz képest, %

MUNKAVÁLLALÓK ARÁNYA, AKIK SZERINT MUNKAHELYÜKÖN VAN ÉRVÉNYES KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS, KSH 2004-2015, %

2004	2009	2015
25,2%	20,6%	20,6%

MUNKAVÁLLALÓK ARÁNYA, AKIK SZERINT MUNKAHELYÜKÖN VAN ÉRVÉNYES KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS 2020-BAN, KSH (%)

Nemzetgazdasági szektor	2020
Mezőgazdaság	3,3%
Ipar	19,6%
Szolgáltatás	18,8%
Összesen	18,5%

EGY MUNKÁLTATÓRA KITERJEDŐ HATÁLYÚ KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK ÁLLOMÁNYA A VERSENYSZFÉRÁBAN, MKIR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2022
Szerződések száma	966	959	942	951	951	950	994	995	999	1011	989
Érintett létszám, fő	448138	448980	442723	448087	443543	458668	463823	386947	388996	397650	440914

VÁLLALATI BÉRMEGÁLLAPODÁSOK SZÁMA, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Szerződések száma	905	888	863	874	876	867	878	873	874	887
Érintett létszám, fő	414522	416562	415751	422887	384182	424914	437238	368021	336288	376139

EGY INTÉZMÉNYRE KITERJEDŐ HATÁLYÚ KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK ÁLLOMÁNYA A KÖLTSÉGVETÉSI SZÉKTORBAN, MKIR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2022
Szerződések száma	1 751	1 744	1 735	1 736	1 734	798	800	804	819	820	1563
Érintett létszám, fő	224651	222136	261401	260388	259797	301430	312055	270583	167583	193695	239558

KSZ-KÖTÉSI JOG MEGSZÜNTETÉSE

- RENDVÉDELMI ALKALMAZOTTI JOGVISZONYBAN
- HONVÉDSÉGI ALKALMAZOTTI JOGVISZONYBAN
- EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLATI JOGVISZONYBAN
- MT. ALÁ KERÜLT (JOG MEGMARADT, KSZ MEGSZÚNT):
 - SZAKKÉPZÉSBEN
 - KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN
 - KISZERVEZETT EGYETEMEKEN, KUTATÁSBAN

TÖBB MUNKÁLTATÓRA KITERJEDŐ HATÁLYÚ KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK ÁLLOMÁNYA A VERSENYSZFÉRÁBAN

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2022
Szerződések száma	82	81	81	83	83	83	84	84	83	84	64
Érintett létszám, fő	221627	202005	204585	173614	219050	299487	313044	266212	230938	229477	190342

KITERJESZTETT HATÁLYÚ KSZ-EK

- SÜTŐIPAR; VENDÉGLÁTÁS; ÉPÍTŐIPAR; VILLAMOENERGIA-IPAR
- SÜTŐIPAR – 2013-BAN MEGSZÜNT
- VENDÉGLÁTÁS; ÉPÍTŐIPAR – 2009 ELŐTT SZÜLETTEK
- KITERJESZTÉSI KRITÉRIUMNAK NEM FELELNEK MEG
- **VILLAMOENERGIA-IPARI – ÉVENTE MÓDOSÍTJÁK**

ÜZEMI MEGÁLLAPODÁSOK

- NINCS NYILVÁNTARTÁS
- KÉRDŐÍV: 115 KÉRDEZETT, 10 VISSZAKÜLDŐ, 1 (JOGELLENES) ÜZEMI MEGÁLLAPODÁS
- SZABÓ IMRE (2022): 4-RŐL TUD

**ÜZEMI
TANÁCS**

KONKLÚZIÓ

- KÖZSZFÉRÁBAN EGYRE INKÁBB KIZÁRT, VAGY ELEVE KORLÁTOZOTT
- ALACSONY A SZERVEZETTSÉG, MÁR 10% IS MAGAS
- 20% ALATTI AZ EGYMUNKÁLTATÓS LEFEDETTSÉG, CSÖKKEN
- FELE RENDELKEZIK A BÉRRŐL
- CSÖKKENÉS OKAI: KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK + SPONTÁN FOLYAMATOK

KONKLÚZIÓ

- DOMINÁNS A MUNKÁLTATÓI SZINT
- ÁPBTV. BONYOLULT, NINCS ÉRDEKELTSÉG, KAPACITÁS
- KITERJESZTÉS: CSAK VILLAMOENERGIA-IPAR
- NINCSENEK KORREKT ADATOK – ÉVENKÉNT JELENTÉS?

BERKI ERZSÉBET:

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK MAGYARORSZÁGON (2012–2023)

[20640.PDF \(FES.DE\)](#)

A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSI LEFEDETTSÉG NÖVELÉSÉNEK POTENCIÁLIS MUNKAJOGI ESZKÖZEI

GYULAVÁRI TAMÁS

GYULAVARI.TAMAS@JAK.PPKE.HU

JOGALKOTÁSI KÉRDÉSEK

1. KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSKÖTÉSI JOG
2. KSZ SZABÁLYOZÓ SZEREPE
3. SZAKSZERVEZETI JOGOK
4. SZTRÁJKJOG
5. ÁGAZATI KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK

1. KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSKÖTÉSI JOG

- LEGITIMÁCIÓ SZÜKSÉGES
- 10% ALACSONY ÉS MÉGIS MAGAS
- ÜT ÉS SZAKSZERVEZET MINDENHOL ÖSSZEMOSÓDIK, NÁLUNK IS –
MT. IS ÖSZTÖNZI
- ÜT VÁLASZTÁS EREDMÉNYE: NEM LENNE MÁS LEFEDETTség (?)

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSKÖTÉSI JOG

- 10% CSÖKKENTÉSE NEM KIÚT
- JAVASLAT: MUNKAVÁLLALÓI SZAVAZÁS - RÉSZLETSZABÁLYOK PÁRBESZÉDDEL
- KOALÍCIÓS KÉNYSZER HELYETT: LÉTSZÁMTÓL FÜGGŐEN EGYEDÜL

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSKÖTÉSI JOG

- KÖZSZFÉRÁBAN EGYRE KORLÁTOZOTTABB – FORDULAT SZÜKSÉGES, PL. KJT, KÖZTULAJDON, EÜ
- ÁGAZATI SZINT KELLENE – LEHETETLEN REPRESENTATIVITÁSI KRITÉRIUM A KITERJESZTÉSNEÉL
- NORMATÍV ÜZEMI MEGÁLLAPODÁS: SZÜKSÉGTÉLEN ROSSZ

2. KSZ SZABÁLYOZÓ SZEREPE

- ABSZOLÚT DISZPOZITIVITÁS – TEKINTSÜK ADOTTSÁGNAK (!?)
- EGYOLDALÚ MUNKÁLTATÓI HATALOM IRÁNYÁBA ELMOZDULÁS
- MUNKASZERZŐDÉS NEGATÍV ELTÉRÉSE

KSZ ÚJ SZABÁLYOZÓ SZEREPE

- JAVASLAT: MUNKAHELYI, ÁGAZATI KSZ - FENNTARTOTT ELTÉRÉSEK
- ÁTRENDÉZÉS PÁRBESZÉDDEL – MELY HATÁSKÖRÖK KERÜLJENEK ÁT
- DECENTRALIZÁCIÓS SZABÁLY KIIKTATANDÓ

3. SZAKSZERVEZETI JOGOK GYENGÍTÉSE

- KORÁBBI JOGOK KORLÁTOZÁSA, MEGSZŪNÉSE, ÁTRENDEZÉSE ÜT-NEK 2012 MT
- FINANCIÁLIS HELYZET – NORMATÍV TÁMOGATÁSI RENDSZER?
- TÁRGYALÁSI POZÍCIÓ, SZERZŐDÉSKÖTÉSI KÉPESSÉG GYENGÜLT
- FORDULAT SZÜKSÉGES

4. SZTRÁJKJOG

- ALIG VAN SZTRÁJK
- MÉG ELÉGSÉGES SZOLGÁLTATÁS SZABÁLYOZÁSA – AKADÁLY
- JAVASLAT: TÖRVÉNYI SZABÁLYOZÁS? KÖTELEZŐ DÖNTŐBÍRÓ?
- KÖZIGAZGATÁS: 1994-ES MEGÁLLAPODÁS
- EGÉSZSÉGÜGYBEN IS
- JAVASLAT: SZTRÁJKJOG ÉRDEMI BIZTOSÍTÁSA

5. ÁGAZATI KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK

- HIÁNYZÓ LÁNCSZEM – JOGALKOTÁS SZÜKSÉGES
- TÖBB MUNKÁLTATÓS KSZ: 10% ÖSSZESZÁMÍTÁSA, ÁTLAGOSAN
- MT – ÁPBTV HARMONIZÁLÁSA
- ÁGAZATI KSZ: KIZÁRÓLAGOS ELTÉRÉSI LEHETŐSÉGEK - PÁRBESZÉDDEL

ÁGAZATI KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK

- DECENTRALIZÁCIÓS SZABÁLY KIKTATÁSA
- KITERJESZTÉS ÚJRAGONDOLÁSA – KITÖRÉSI PONT?
- KJT – HIÁNYZÓ SZABÁLYOK

KÖVETKEZTETÉSEK

- ZUHANÓREPÜLÉS 32 OKA – AZ EGYIK A JOGI SZABÁLYOZÁS
- SOK APRÓ LÉPÉS - SZINERGIA
- AKADÁLYOK LEBONTÁSA
- JOGI KÖRNYEZET JAVÍTÁSA: SZAKSZERVEZETI JOGOK, SZTRÁJK
- KÖZSZFÉRA ÉS ÁGAZATI PÁRBESZÉD: TARTALÉK

A TANULMÁNY TOVÁBBFEJLESZTÉSE

FES PROJEKT 2024:

- 4 SZAKÉRTŐI JAVASLAT - TAVASSZAL
- 2 ONLINE VITA (TAVASSZAL), KONFERENCIA (SZEPTEMBERBEN)
- **ÁRNYÉKJELENTÉS** – MAGYAR/ANGOL (MINIMÁLBÉR IRÁNYELV) – ŐSZ/TÉL

GYULAVÁRI TAMÁS – KÁRTYÁS GÁBOR